

198/22. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2022. december 8.

A Bíróság ítélete a C-694/20. sz. ügyben | Orde van Vlaamse Balies és társai

Az agresszív adótervezés elleni küzdelem: az ügyvéddel szemben előírt azon kötelezettség, hogy tájékoztassa az adótervezésben részt vevő többi közreműködőt, nem szükséges, és sérti az ügyfelével való érintkezés tiszteletben tartásához való jogot

Az adótervezésben részt vevő összes többi közreműködőt, valamint magát az adózót is terheli adatszolgáltatási kötelezettség, ami lehetővé teszi annak biztosítását, hogy az adóhatóságot tájékoztadják

Egy uniós irányelv¹ előírja, hogy a határokon átnyúló, potenciálisan agresszív adótervezésben (esetlegesen adókikerüléshez és adókijátszáshoz vezető konstrukciókban) részt vevő valamennyi közreműködő köteles e konstrukciókat az illetékes adóhatóságoknak bejelenteni. E kötelezettség minden olyan személyt terhel, aki ilyen konstrukciók kidolgozásában, forgalmazásában, megszervezésében vagy végrehajtásuk irányításában részt vesz. Ilyen kötelezettség azokat is terhel, akik ezekhez segítséget nyújtanak vagy tanácsot adnak, illetve ilyen személyek hiányában magát az adózót terheli. Ugyanakkor bármely tagállam felmentést adhat az ügyvédeknek e kötelezettség alól, amennyiben az említett kötelezettség a tagállam nemzeti joga értelmében védett szakmai titok megsértését eredményezné. Ilyen esetben az adótervezésben közreműködő ügyvédek azonban kötelesek késedelem nélkül értesíteni a többi adótervezésben közreműködőt, illetve az érintett adózót az illetékes hatóságokkal szemben fennálló adatszolgáltatási kötelezettségeikről.

Az ezen irányelvet átültető flamand rendelet így előírja, hogy amennyiben a határokon átnyúló adótervezésben részt vevő ügyvédet szakmai titoktartási kötelezettség terheli, ez utóbbi köteles tájékoztatni a többi adótervezésben közreműködőt arról, hogy ezen adatszolgáltatásnak ő maga nem tud eleget tenni.

Két ügyvédi szakmai szervezet a belga alkotmánybírósághoz fordult. Véleményük szerint a többi adótervezésben közreműködő tájékoztatására vonatkozó kötelezettségnek nem lehet eleget tenni anélkül, hogy ne sérülne az ügyvédek terhelő szakmai titoktartási kötelezettség. A belga alkotmánybíróság e tekintetben kérdéssel fordult a Bírósághoz.

Mai napon hozott ítéletében a Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. cikke védi a magánszemélyek közötti minden levelezés bizalmas jellegét, és fokozott védelmet biztosít az ügyvéd és ügyfele közötti információcserének. Az ügyvédek szakmai titoktartását illetően biztosított e különös védelmet az indokolja, hogy egy demokratikus társadalomban az ügyvédekre alapvető feladat hárul, nevezetesen a jogalanyság védelme. E feladat megköveteli, hogy minden jogalanynak lehetősége legyen arra, hogy ügyvédjével teljesen szabadon konzultáljon, amely követelményt valamennyi

¹ A 2018. május 25-i (EU) 2018/822 tanácsi irányelvvel (HL 2018. L 139., 1. o.; helyesbítés: HL 2019. L 31., 108. o.) módosított, az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről és a 77/799/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. február 15-i 2011/16/EU tanácsi irányelv (HL 2011. L 64., 1. o.).

tagállamban elismerik. A szakmai titoktartás a jogi tanácsadásra is kiterjed, és pedig mind tartalmát, mind tényét illetően. Kivételes helyzetektől eltekintve biztosítani kell azt, hogy az ügyfelek jogosan bízassak abban, hogy ügyvédjük a beleegyezésük nélkül senkivel nem fogja közölni, hogy konzultáltak vele.

Márpedig a szakmai titoktartási kötelezettség alá tartozó adótervezésben közreműködő ügyvéddel szemben az irányelvben² előírt azon kötelezettség, hogy késedelem nélkül értesítse a többi adótervezésben közreműködőt az őket terhelő adatszolgáltatási kötelezettségekről, azzal a következménnyel jár, hogy e többi adótervezésben közreműködő tudomására jut az adótervezésben közreműködő ügyvéd kiléte. Tudomásukra jut továbbá ezen ügyvéd arra vonatkozó elemzése is, hogy a szóban forgó adózási konstrukciónak adatszolgáltatás tárgyát kell képeznie, valamint az a tény, hogy az említett ügyvéddel e konstrukcióval kapcsolatban konzultáltak. Ezen **értesítési kötelezettség az Alapjogi Charta 7. cikkében biztosított, az ügyvéd és ügyfele közötti érintkezés tiszteletben tartásához való jogba történő beavatkozással jár.** Mivel a többi adótervezésben közreműködő köteles tájékoztatni az illetékes adóhatóságokat az ügyvéd kilétéről és a vele folytatott konzultációról, e kötelezettség közvetetten a szakmai titoktartáshoz való jogba történő másik beavatkozással is jár.

A Bíróság ezt követően megvizsgálja, hogy e beavatkozások igazolhatók-e, nevezetesen hogy megfelelnek-e valamely, az Európai Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseknek, és hogy e célkitűzések eléréséhez szükségesek-e.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy az irányelv 2018. évi módosítása az adókikerülés és adókijátszás veszélyének megelőzéséhez való hozzájárulást célzó nemzetközi adóügyi együttműködés keretébe illeszkedik, amely cél az Unió által elismert általános érdekű célkitűzésnek minősül.

A Bíróság mindazonáltal úgy ítéli meg, hogy a szakmai titoktartási kötelezettség alá tartozó ügyvédet terhelő értesítési kötelezettség nem szükséges e cél megvalósításához. Minden adótervezésben közreműködő köteles ugyanis ezen információkat bejelenteni az illetékes adóhatóságoknak. Egyetlen adótervezésben közreműködő sem hivatkozhat arra, hogy nem tudott az irányelvben egyértelműen előírt adatszolgáltatási kötelezettségekről, amelyek őt közvetlenül és személyében terhelik.

Az irányelv ugyanis az adótervezésben közreműködő ügyvédet olyan személlyé teszi, akitől a többi adótervezésben közreműködő *a priori* nem várhat el olyan kezdeményezést, amely mentesíthetné őket saját adatszolgáltatási kötelezettségeik alól.

Az, hogy az értesített adótervezésben közreműködő harmadik felek az adóhatóság előtt felfedik az adótervezésben közreműködő ügyvéd kilétét és a vele folytatott konzultációt, szintén nem szükséges az irányelv célkitűzéseinek eléréséhez. **A szakmai titoktartási kötelezettség alá nem tartozó többi adótervezésben közreműködőre, illetve – amennyiben ilyenek nincsenek – az érintett adózóra háruló adatszolgáltatási kötelezettség főszabály szerint biztosítja az adóhatóság tájékoztatását. Az adóhatóság az ilyen tájékoztatás kézhezvételét követően közvetlenül az érintett adózótól is kérhet kiegészítő információkat, aki így az ügyvédjéhez fordulhat segítségért. Az adóhatóság meg is vizsgálhatja ezen adózó adójogi helyzetét.**

A Bíróság ennél fogva kimondja, hogy az irányelvben előírt értesítési kötelezettség nem szükséges, tehát sérti az ügyvéd és ügyfele közötti érintkezés tiszteletben tartásához való jogot.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

² A 2011/16 irányelv 8ab. cikkének (5) bekezdése.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Kövesse a híreket!

